

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 166. — ŠTEV. 166.

NEW YORK, FRIDAY, JULY 17, 1925. — PETEK, 17. JULIJA 1925.

VOLUME XXXIII. — LETNIK XXXIII.

PROCES PROTI PROF. SCOPEŠU

Operatorji dolže premogarije, ki pa odgovarjajo, da so naprosili za odlog. — Obe stranki sta se dogovorili, da pospešita pogajanja. — Golden je rekel, da bi v slučaju stavke profitirali lastniki tri milijone dolarjev. — Warriner je kritiziral Lewisa, ker je zapustil pogajanja.

Poroča John Leary.

ATLANTIC CITY, N. J., 16. julija. — Bitka za javno podporo v premogarski stavki, koje izbruh pričakujeta obe strani dne 1. septembra, se je včeraj začela, ko so delodajalci in premogariji napadli drug drugega radi zavlačevanja zahtev United Mine Workers. Nato so se dogovorili, da bodo pospešili postopanje, ki se je počasi vlekedo naprej že cel teden.

Na temelju tega dogovora bodo delali člani konference v dveh skupinah, pričeniši z današnjim dnem. Prihodnji teden se bo sestala konferenca dvakrat, če ne trikrat na dan.

Nobenega dogovora pa niso sklenili, kdaj se bo razpravljalo o treh glavnih točkah, o katerih se mora konferenca zediniti ali raziti, — zahtevah premogarijev za povišanje plač in dve leti trajajočem kontraktu.

Po sestanku delodajalcev v hotelu Traymore, je Warriner, ki se je vrnil nepričakovano v mesto, zanikal, da so delodajalci odgovorni za zavlačevanje ter skušal naložiti vso krivdo premogarijem. Izrekel se je tudi za bolj pogosto in daljša posvetoovanja.

Premogariji, ki so v gotovem smislu tožitelji, — je rekel Warriner, — so upravičeni, da predložijo svoje zahteve in razpravljajo o njih. Mi jim hočemo nuditi to priliko, a če izgine predsednik v Indianapolis po bolj važnih poslih, in če je podpredsednik odsoten, dočim so voditelji industrije zbrani na sestanku, nas je težko dolžiti počasnosti in zavlačevanja.

Ni res, da so nam stavke dobrodošle. Baš nasprotno: — storimo vse, kar je v naših močeh, da preprečimo obratovanje po 1. septembru, če ne bo do tega časa sklenjen dogovor.

Povejte svetu, — je izjavil Filip Murray, podpredsednik United Mine Workers, — da je bilo edino odgodenje izza časa, ko se je sestala tukaj prejšnji četrtek konferenca, uveljavljeno na predlog delodajalcev. Na njih prošnjo smo se tudi odgodili od zadnjega petka do torška tekočega tedna.

Delodajalci, — je rekel Christ Golden, predsednik Shamokin okraja, — morejo vsled stavke le pridobiti. Na razpolago imajo deset milijonov ton premoga. Mi nočemo prekinjenja, ker hočemo ohraniti svoje člane na delu. Kadar ne delajo, ne dobijo plač. Delodajalci lahko napravijo dva milijona ali tri vsled stavke ali panike med javnostjo.

Razpravljali so o cenah premoga, katere navajajo delodajalci kot vzrok, da ni mogoče povišati plač premogarijev, in premogariji so trdili, da je razlika med stroški premoga ob rovu in stroški premoga v kleti konsumenta prevelika. Prav toliko stane dobiti tono premoga z dvorišča prodajalca na drobno v New Yorku, Baltimore, Philadelphia ali Bostonu kot izkopati ga in vsled tega je skrajno krivično dolžiti plače premogarijev kot odgovorne za visoko ceno premoga.

HARRISBURG, Pa., 16. julija. — Gubernor Pinchot je včeraj odpoklical iz Atlantic City Jos. Walsha, rudniškega tajnika. Nahajal se je v Atlantic City, da zasleduje pogajanja med premogariji in delodajalci. Mr. Walsh bo predložil svoje nazore glede izgreda.

On se prav posebno zanima za celo stvar, ker je sodeloval pred dvema leti pri uravnavi.

3000 ljudi utonilo v Koreji.

TOKIO, Japonska, 16. julija. — Kot se domneva je utonilo tri tisoč ljudi pri preplavah v Koreji. V sled neprestanih nalivov je naravno vodovje Rakuto reke, nakar so bila preplavljena velika ozemlja. Več železnice je moralo ustaviti promet.

Splošen pogon na ponarejevalce.

Devetdeset ljudi je bilo povsem neopaženo aretiranih v pogonu na ponarejevalce denarja. — \$20,000 ponarejenih bankovcev so našli v brooklynskih restavracijah.

Majhni vzroki imajo pogosto velike posledice. Pred par tedni je skušala neka sedemnajstletna deklica v Hartford, Conn., izmenjati desetdolarski bankovec, katerega je ukradla v prodajalni E. Fox & Co. Bankovec je bil ponarejen, deklica so aretirali, a na temelju njenih izpovedi so agenti zvezne tajne službe na tistem aretirali devetdeset oseb ter razkrili največje zarote za ponarejanje bankovcev v zadnjih letih.

Zadnjih osem mož, ki so vsi Italijani, so prijeli včeraj v Brooklynu.

Deklica iz Hartforda je dala informacije glede kraja, kjer je ukradla bankovec. Očividno ni vedela, da je bankovec ponarejen ter bo kmalu izpuščena.

Seveda so pričeli tajni agenti neumorno delati, a razkritje je bilo težavno, kajti imeli so opravka s pretkano tolpo, ki je znala sprutno zakriti sledove, katere je pustila.

Sedaj se izjavlja, da je bila to kaj izvrstna organizacija, razdeljena v "tvorničarje", "prodajalce na debelo", "prodajalce na drobno", razdelevalce itd.

Kljub vsem prizadevanjem pa ni bilo mogoče zaslediti strojev za izdelovanje bankovcev.

Polagoma pa so aretirali 72 ljudi, 61 moških in 11 deklic. Ni mogoče izvedeti, kdo da so in kaj se je zgodilo z njimi.

V sredo zvečer so uradniki tajne službe in policisti v velikem številu napadli Garden of Italy restavracijo na Flushing Ave. ter Gallo restavracijo na McKibben Street. Tudi ta dva lokala so zasledile oblasti le slučajno, ko je policija tam pred par dnevi vpriporila lov na zločince.

Po včerajšnjem napadu so odtrgali v Garden of Italy pretežni del lesa, ki je pokrival stene ter našli v zabojih za smodke šope bankovcev, po pet deset, dvajset in sto dolarjev.

Skupna vrednost je znašala \$18.000. V restavraciji na McKibben St. pa so našli šestdeset bankovcev po deset in dvajset dolarjev.

Uradniki pravijo, da so spravi li ponarejevalci dosedaj v promet za \$30.000 ponarejenih bankovcev.

Čudna zgodba.

WATERTOWN, S. D., 16. jul. Medtem ko je kričeča množica farmerjev zahtevala njegovo življenje, je bil včeraj Winifred Meek, star 21 let, iz Garden City, ki je umoril svojo sedemnajstletno prijateljico Healy, obsojen na dosmrtno ječo.

On trdi, da ga je ona prosila, naj jo ubije, ker ne more več prikrivati dejstva, da bo postala mati. Odvedel jo je z avtomobilom na osamljeno mesto, jo udaril po glavi s kladivom ter jo nato zadavil s žalom.

Ko se je vrnil v mesto, je odvedel v kino neko drugo deklico. Pozneje se je vrnil na mesto umora, ter zažgal skedenj, v katerem ga je skrnil.

Ko se je udeleževal iskanja izginule, se je ozlelo drugim njegovim obnašanjem čudno in bil je aretirani. Nato je vse priznal.

Sprejem novega amer. poslanika.

Novi ameriški poslanik na Kitajskem je bil oficijelno sprejet. — Poslanik je formalno obrazolžil kitajskemu predsedniku Tuanu politiko glede Kitajske.

PEKING, Kitajska, 16. julija. Novi ameriški poslanik na Kitajskem, John Van MacMurray, je predložil včeraj predsedniku kitajske republike svoje poverilne listine.

Poslanik je dospel v eksekutivno poslopje v ročni oširmonijalni kočiji, zgrajeni za pokojnega predsednika Juan Ši Kaja, z velikim uniformiranim spremstvom. Ameriški poslanik je podal predsedniku Tuanu formalno ugovorilo glede politike vlade Združenih držav napram Kitajski.

Neko pismo, katerega je podpisalo 170 ameriških misijonarjev, moških in žensk, odobrava stališče senatora Boraha, ki se zavzema za opust ekstraterritorialnih pravic, katere uživajo sedaj inozemci na Kitajskem.

Misijonarji, ki so podpisali dokument, izjavljajo, da bi v sedanjem položaju vojaška intervencija zunanjih sil, — v tolikor pride v poštev delovanje misijonarjev, odtujila dobro voljo Kitajcev ter napravila brezpomembnim vse nadaljne napore, da se širi krščanski evangelij ljubini in bratstva.

PARIZ, Francija, 16. julija. — V francoskih uradnih krogih se je danes glasilo, da sedanji čas ni primeren za pogajanja, s pomočjo katerih bi se revidiralo inozemske ekstraterritorialne privilegije na Kitajskem. Dali so izraz za mnenju, da je pred sklicanjem predlagane kitajske konference devetih sil bistveno potrebno, da Kitajska uveljavi red in da pokaže, da ga zna vzdržati.

WASHINGTON, D. C., 16. jul. Edina stvar, katero je predlagal državni tajnik Kellogg in katero je odobril predsednik Coolidge, je ta, da naj mednarodna komisija prouči sedanjo praktiko ekstraterritorialnega pravosodja na Kitajskem ter postave in juridične sisteme, ki so na Kitajskem uveljavljeni.

Nadalje se določa, naj komisija priporoči primerne metode za izboljšanje kitajskega pravosodnega sistema.

IZPRAZNENJE BOCHUMA

BOCHUM, Vestfalska, 16. jul. Francoski civilisti, pripadajoči okupacijskim četam v mestu Hattingen na levem bregu Ruhra, so se odpeljal včeraj zvečer v Ludwigschafen v Pfalzu. Bataljon francoskega infantenjskega polka, nastanjen v Hattingen, je tudi dobil povelje, naj se odpelje v Ludwigschafen.

Zadnje privatne hiše, v kateri so še stanovali Francozi v Hattingen, so bile včeraj popoldne vrnjene tamošnji mestni upravi.

Privatne zaloge v celem Bochumu okraju so včeraj zaprli in odrejeno je bilo izpraznenje vseh vojašnic za petek. Semkaj je dospel večji oddelek francoske tajne službe, da štiti francosko dobavno komisijo.

Prišlo se je tudi izpraznenje privatnih hiš v Essen.

BERLIN, Nemčija, 16. julija. — Nemški državni zbor je sprejel včeraj pri tretjem čitanju vladno predlogo glede povišanja vrednosti. Za predlogo je bilo 230 glasov, proti pa 197.

Ta predloga določa, da se za-

Nikake krize med Rusijo in Anglijo.

Angleški minister za zunanje zadeve Chamberlain je rekel, da ni nikake rusko-angleške krize. — Sovjetske intrige na Kitajskem. — Anglija dobiva velika naročila in plačila v zlatu.

LONDON, Anglija, 16. julija. — Objavljeno je bilo avtentično poročilo glede pogovora, katerega je imel tukajšnji sovjetski pooblaščenec Rakovsky v ponedeljek z ministrom za zunanje zadeve, Austen Chamberlainom.

Rakovsky je vprašal zunanjega ministra glede krožičnih poročil o krizi v angleško-ruskih odnosih. Chamberlain je zanikal obstoj katerekoli krize in na vprašanje Rakovskega glede pomena zadnjih govorov Sir Williama Hicksa in lorda Birkenheada, indijskega tajnika, je Chamberlain enostavno odgovoril, da je te izbruhe že pojasnil v poslanski zbornici.

Chamberlain je pričel nato z ofenzivo ter vprašal Rakovskega, kaj pomenjajo zadnje pripombe sovjetskega poslanika na Kitajskem, Karakana.

Rakovsky je odvrnil, da ni bilo v tem govoru ničesar izvanrednega.

Sovjetski zastopnik je prosil Chamberlaina, kateri deli osnutka angleško-ruske pogodbe, glede katere se je razpravljalo za vlado MacDonalda mislo sprejemljivi za sedanjo konservativno vlado.

Chamberlain je rekel, da ga bo obvestil o tem, a za enkrat ni dobil Rakovskega še nobenega odgovora.

Chamberlain je nato namignil, da so sovjeti mogoče v propagandne svrhe naročili v Angliji različnega blaga v vrednosti petnajstih milijonov funtov. Sovjetski uradnik je to zanikal ter odgovoril, da je imela Rusija dobro letino in da nujno potrebuje predmete, za kojih nakup je bil avtoriziran od sovjetske vlade.

Ti predmeti vključujejo sukanece, barvila, blago, stroje za vrtnanje petroleja in kopanje premoga, poljedelske stroje, traktorje, avtomobile, gumij, kotle in druge predmete.

Rakovsky je povedal poročevalcu "Worlda", da je prodala ruska vlada v zadnjih par tednih Angleški banki za dvajset milijonov dolarjev zlata. Trije milijoni so že dospeli semkaj, nadaljnjih pet milijonov bo pa prišlo še tekom tega tedna. Ta denar je bil v angleškem denarju deponiran v angleških bankah, da se z njim izplačuje sovjetske vladne čeke.

Sovjetski predstavitelj je poudarjal dejstvo, da je tekom iste dobe Angleška banka kupila le za dva milijona dolarjev zlata iz angleških virov in da je vsled tega Rusija stabilizira angleški funt na njegovi novi zlati podlagi.

Sovjetski zastopnik je nadalje trdil, da ima Rusija le malo opravka z nemiri na Kitajskem. Japonska, čeprav si to želi, pa se boji prevzeti vodstvo v kitajskih pogajanjih ter bi rada videla, da bi pričela Anglija z inicijativo.

POPRAVEK.

V seznamu darovalcev za štrajkarje v Novi Skociji je izpuščeno ime Ignaca Zajca, ki je daroval \$1.00. Gospa Mutnik je darovala 50c, ne pa \$100. Skupna svota \$52.50 je pravilna.

menja nemška vojna posojila in predvojna posojila nemške vlade za nova posojila, v vrednosti petih odstotkov prvotnega posojila.

OPERATORJI DOLŽE PREMOGARJE

Država je zaključila svoj slučaj proti Scopesu, s pričevanjem šolskih otrok, potem ko je sodišče vzdržalo obtožbo. — Obramba je bila poražena v prvem resničnem spopadu, ko je bila izključena porota tekom pričevanja odličnega zoologa.

Poroča Charles Michelson.

DAYTON, Tenn., 16. julija. — Včeraj sta se v daytonski sodni dvorani spopadla znanost in vera.

Treba je priznati, da je znanost zaenkrat na slabšem. V kolikor je bilo Darrowu, Maloneu in ostalim zagovornikom dovoljeno stopiti pred poroto, ni bilo čuti niti ene besede, ki bi hotela obrazložiti, kaj je evolucija, ali če jo je mogoče spraviti v soglasje z biblijskim poročilom.

Čeprav je bil zaslišan kot priča eden najbolj odličnih zoologov, profesor Maynard Metcalf, mu ni bilo dovoljeno povedati poroti, da ne pozna niti enega važnejšega znanstvenika, ki ni evolucijonist ali podati poroti ugotovilo, da bi smatral za razžaljenje, če bi kdo dvomil, da veruje on v evolucijo.

Znanstvenik je odgovarjal na vprašanja le za zapisnik, — čudno postopanje, katero dovoljujejo sodišča v Tennessee, da dobijo višja sodišča vse potrebne informacije, kadar naj bi sklepala o tem slučaju.

Danes bodo najbrž govorili odvetniki, in sodnik bo podal svojo odločitev.

Daytonska občina, ki je fundamentalistična prav do dna srca, ne dvomi niti malo, kakšna bo odločitev sodnika, prav kot ni dvomila, da bo vzdržal ustavnost antievolucijske postave ter pravomočnost obtožbe.

V teku naslednjih par dni bo priklopelo razburjenje do viška, kajti zadeva je odvisna od tega, v kako veliki meri se bo sodišču posrečilo izločiti pričevanje znanstvenikov. Obramba se oprijema upanja, da bo mogoče pojasniti evolucijsko teorijo, o kateri je rekel profesor Metcalf, da je dovršeno in popolnoma jasno dejstvo. Rekel je, da so milijoni kristijanov, mogoče celo večina njih, evolucijonisti in da je vsled tega blazna ideja zločina v zvezi s sprejetim znanstvenim razvojem.

Državni pravdnik Stewart je še enkrat prečital obtožbo, nakar se je lotil dela Dudley Field Malone.

Malone je povedal poroti, da mora država, če hoče spoznati Scopesa krivim, dokazati, da ni le poučeval evolucije, temveč da je tudi zanikal biblično teorijo o stvarstvu.

Rekel je, da bo morala država, predno obsodbi obtoženega, dokazati, kaj je evolucija ter poklicati izvedence v znanosti in teologiji, da je na milijone kristijanov, ki ne vidijo nobenega konflikta med evolucijo in Biblijo.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledele:
JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.80 2000 Din. — \$37.40 5000 Din. — \$93.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Našpolnila na zadnje počte in izplačuje "Pešniški šekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 8.60 500 lir \$20.50

300 lir \$12.60 1000 lir \$40.00

Za naročila, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Našpolnila na zadnje počte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljave, ki presegajo PETTISOŦ DINARJEV ali pa DVATISOŦ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjev in Liram sodaj ni stalna, menja se večkrat in super šekovane; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vneprej računamo po ceni tistega dne, ko nam prika pošiljni denar v roko.

POŠILJATVE PO BREZOKAVNEM PIŠMU IZVRŠUJEMO NA NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE 01.

Naš nam je pošiljati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

42 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telefon: Cortlandt 4687.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president Louis Benedik, treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
62 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za tuzemstva za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.
Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priščejujejo. Denar naj se blagovoli pokljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejne bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

ODPRAVA VOJNIH PROFITOV

Barney Baruch, eden glavnih vojnih profitirjev ter intimni prijatelj Woodrow Wilsona, spada od leta 1919 naprej med najbolj odločno reformatorje našega hudobnega sveta. Prav kot nalašč se je lotil preprečenja nadaljnjih vojn. Kot pravičen mož, ki je bil ta "dolar na leto" vojni prostovoljec vedno in je še danes, ne skuša doseči svojega cilja s tem, da bi stopil v mirovno družbo. Za kaj takega pozna Baruch preveč dobro resnične vojne vzroke in razventega je imel izvrstno priliko, da opazuje v neposredni okolici Wilsona, Bakerja in Danielsa vojno navdušenje, katero so ob času vojnega viharja kazali ti odlični, organizirani prijatelji miru.

Vsled tega se skuša lotiti vojnega zla pri koreniki. On je mnenja, da bi se neizmerno ohladilo vojno navdušenje vojnih krogih, ki imajo največ opravka z izbruhi vojn, če bi izločili iz takih vojn vojne dobičke. Vsled tega hoče porabiti \$250.000 svojih trdo zasluženih vojnih dobičkov za preiskavo vojnega profitirstva. To svoto je stavil na razpolago "Walter Hines Page šoli za notranje zadeve" pod pogojem, da uvede zavod tri leta trajajočo preiskavo vojnega profitirstva ter povzročitelja vojn.

Denar gotovo ne bo porabljen v slab namen, seveda pod pogojem, da bo snatrala stvar za resno in da bo spravila skupaj vsaj en del neizmerno obsežnega materiala, ki ga je v taki izobilici baš na tem polju. Javnost bo nato izvedela stvari, o katerih se ji ni dosedaj niti sanjalo.

Dobila bo vpogled v notranje stike, ki obstajajo med internacionalno monopolistov za orožje, med internacionalno Du Ponta. Dobili bodo material kot ga je spravil na dan eno leto pred svetovno vojno zavratno umorjeni Karl Liebknecht, ki je dokazal obstoj finančnih stikov med Kruppi, francoskimi Schneider-Creuzot, avstrijskimi Skoda napravami ter angleškimi Armstrong tviornicami za orožje ter dokumentarno ugotovil dejstva, da se je ta mednarodna pošast poslužila časopisja v "sovražnih" deželah v vojno hruskanje ter to časopisje subvencioniralo. Kar je spravila zadnja vojna v tem oziru na dan, — a je začasno dobro zavarovano in shranjeno v arhivih vlad, — bi bilo tako nevrjetno, tako gorostasno, da bi se nam zdelo v primeri s tem Liebknechtova razkritja kot igrača.

Vsa ta dejstva pa bi ne preprečila vojn niti v slučaju, da bi izvedela zanje najširša masa prebivalstva. Korbenike vojnih vzrokov tiče neizmerno globlje. Vojni profit je sicer prispevajoč faktor, a pravi vojni vzrok ni bil nikdar, vsaj nikdar ne sam. To ve danes že vsako dete.

Vojne nastanejo v današnji imperijalistični dobi vsled pohlepa kapitalistov, da zavojujejo nove trge, nova ozemlja za odkladanje svojih proizvodov, nove države, v katere bi lahko eksportirali ter koristnejše naložili svoj finančni kapital kot pa bi bilo to mogoče v njih lastni deželi.

Francija je skušala podjariniti rifske Kabile, da pridobi njih ozemlje, bogato na rudninah, za svoje kapitaliste. Anglija je s preteljami izsilila svoje "najeme" na Kitajskem, uveljavila "ekstratoritorialne pravice" skupaj s Francijo, Nemčijo, Združenimi državami in Japonsko, — da položi na ta način temelj za bodoče aneksije, okupacije in še drugače imenovane imperijalistične rope. In če preti danes ameriško-japonska ali zavezniško-kitajska vojna, se godi to le raditega, ker nameravajo vprizoriti vladajoči krogi raznih narodov roparske pohode, katerih pa seveda ne dopusti mirno in brez odpora nasprotna stran.

Vseh teh vojnih vzrokov ne more odstraniti niti preiskava Barucha, ne številne druge slične preiskave in jih tudi ni mogoče omejit. Proti vojni ni v kapitalistični družbi nobenega leka in naj ga išče še toliko in toliko šušmarjev.

Dopis.

Chicago, Ill. kolici pri bratskih društvih Jug. Župe ter je tudi sodelovala pri vobče znanem Češkem Vsesokolskem Zletu v Chicagu, in sicer v na, in sicer dobro znana brata A. Vencel in brat Jos. Vidie prvi-krat v Zagreb, in sicer dne 26. julija na I. Hrvatski vsesokolski izlet. Pokazati hočejo tudi oni, da so, čeprav majhni po številu in zelo oddaljeni od ročne grude, še vedno zavedni in marljivi Sokoli. Društvo je zelo marljivo in delavno, kar je razvidno iz tega, da je v letošnji sezoni privedilo več javnih nastopov v Chicagu, poleg tega pa je četa telovadcev, Sokolov in Sokolice nastopila s svojimi izbornimi vajami tudi v bližnji o-

Vprašanje —

kadilca navadnih cigaret.

Če sem zadovoljen z mojo vrsto, zakaj bi preminjal?

Odgovor —

kadilca Helmar cigaret.

Nikdar ne morete biti res zadovoljni z očin, kar imate, dokler niste poskušali in si prisvojili najboljši.

Helmars vam dajo čisti turški tobak, najboljši in najbolj drag tobak za cigareto. Navadno cigarete vam dajo množino mešanega tobaka v katerem je le malo turškega.

—Slov. Sokol, Chisholm, brat F. Košnik, 62.50 točk; Hrv. Sokol, Milwaukee, Ill., brat F. Jakoš, 54.50 točk; Slov. Sokol, Chicago, brat F. Končan, 52 točk; Hrv. Sokol St. Louis, brat M. Bazdarič, 50.50 točk.

Omenjam, da je brat Košnik prostovoljno dostopil od zleta, brat Fran Končan se pa ne more pridružiti zletu, ker po zaključku letne seje Jug. Župe se več kot dva telovadca onega društva ne odpošljeta v domovino. Dan pred odhodom bratov v domovino, to je 25. julija, pri-

Novice iz Slovenije.

Novi inženirji.

Na tehniški visoki šoli v Brnu sta Ivan Benkovič in Josip Bučar iz Ljubljane položila diplomski izpit iz strojno in elektrotehnične stroke, Franjo Kočevar iz Hrastnika pa iz kemične stroke. Na šumski fakulteti zagrebske univerze je s prav dobim uspehom napravil diplomski inženirski izpit Franjo Jurhar iz Griž v Savinjski dolini.

Sovražni bratje.

Na obtožni klopi sedijo bratje: Matevž Jože in Janez Romšak iz Žage, občina Gozd pri Kamniku, vsi trije razpiti pretepaši, ki se jih boji vsa okolica. Janez in Jože sta že pred leti nekega ubila ter bila obsojena, prvi na poldru-go leto, drugi pa na osem mesecev ječe. Ako se je treba koga lotiti, so si bratje složni, ako pa nimajo nasprotnika, se medsebojno zgrabijo. Tako so bili pretepaški bratje dne 29. marca t. l. v neki gostilni v Smrečju brez nasprotnikov, toda željni pretepa. Najbolj boječitega se je kazal najmlajši Matevž, ki je hodil po sobi gor in dol ter vpil: "Bom vse zbil!" Ker se bratoma ni ravno zljubilo pretepa, je Matevž pokleknil pred starejšega Janeza, ki je oženjen, ter ga prosil, naj se gre z njim metat. Ker se je Janez branil, je Matevž udaril s stolom po steklenici, nato po svetiljki, da je nastala tema. Gostilničarka je zbežala k sosedovim. V temi sta potem Matevž in Jože s stoli navadila na brata Janeza ter ga močno poškočevala. Janez pa je potegnil nož in trikrat

kladal Matevža na glavi. Edina priča se izgovarja, da je pred pretepom zaspal, v istini pa se boji nasilnih bratov Romšakov. Županstvo je izdalo ledeče spričo-žalo: "Vsi Romšakovi nimajo nobenega premoženja, imajo po vsej da tepežev". Obsodilo se: Matevž in Jože na pet mesecev, Janez pa na tri mesece težke ječe.

Nedovoljena konkurenca.

Policija je v stanovanju dveh bratov Rojceev našla za kakih 12 tisoč dinarjev znanik in kolkov. Vrednote, ki so bile gotovo ukradene, je ponujala žena enega izmed bratov po trafikah na prodaj. Plen poteka najbrže iz Čakovca, kjer je bilo nedavno vloženo v neko trafiko. Oba brata sta zaposlena na Laškem pri novi stavbi in so jih tam zasačili in zaprli.

Redek jubilej.

V angleškem mestu Copelandu je praznoval te dni Richard Beach redki jubilej 65-letnega dela pri eni in isti tvrdki. To je tovarna porcelana, v katero je vstopil kot doček. Tekom 65 let je avanziral za obratnega vodjo. Tekom vsega tega dolgega časa jubilar ni bil bolan niti en dan.

Velik uspeh poštnega letala.

Med Frankfurtom in Curibom poslujoče pošto letalo družbe Aero-Lloyd je izvršilo polet med tema dvema krajema v dveh urah. Železniški vlak potrebuje pri najboljši zvezi devet ur.

Peter Zgaga

Poročilo pravi, da bodo ženska krila še krajša, da bodo segala najmanj štirinajst inčev od tal. Lase so si skrajšale, krila so si skrajšale, vse je kratko pri njih (pri nekaterih celo pamet), edino-le njihov jezik je obdržal svojo dostojanstveno dolžino.

Sicer pa s temi štirinajstimi inčami ne bo nič dobrega. Prej smo smatrali številko 13 za nesrečno. Odkar je pa izdal predsednik Wilson svojih 14 točk, je številka 14 vir vse naše nesreče.

Najzanimivejše poročilo, ki je dospelo zadnje dni iz Jugoslavije, se glasi:

Pogajanja med zastopniki hrvatske republikanske stranke in zastopniki vlade so se dobro obnesla. Sklenjeno je bilo, da bo sedanje ministristvo resigniralo ter da bo stvorjen nov kabinet pod predsedstvom ministrskega predsednika Pašiča. V novem ministristvu bo tudi pet zastopnikov hrvatskih republikancev.

S tem bo dospel napredek jugoslovanske politike na mrtvo točko.

Kar bodo republikanci predlagali, bo vlada odločno zavrgla. Vsak vladni predlog bo pa zadel na odločen odpor hrvatskih republikancev.

Vse se bo vršilo v znamenju "garanja amo i tamo".

Na poti v Rim se je pater Koverta nedvomno tudi Trstu ustavil.

Poročal ni sicer tega nikomur, niti svojemu prijatelju v Chicagu ne, toda znamenja govore, da je bil Koverta v Trstu, da je bil v tamošnjem kapucinskem samostanu in da mu njegova kramarska žilica pri tej priliki ni mirovala.

Kot sem čital črno na belu v starokrajških listih, so začeli iz tržaškega samostana pošiljati plakate z naslednjo dobesedno vsebino:

"Samostan kapucinov v Trstu potrjuje s priuhočim, da je zemlja, izvirajoča iz raznih svetih krajev Jeruzalema, ki jo jo vkracala tržaška tvrdka Ernesto Klink v naši prisotnosti prispela s parnikom "Aveantino" in z nedotaknjenimi pečati.

Ravnatoko lahko zagotovimo, da se vrši naponjevanje medaljionov s to zemljo pod našim nadzorstvom in z dovoljenjem tržaškega škofa. V dokaz pristnosti se zapečatijo z našim pečatom. Ker smo imeli vpogled v dokumente, smemo zagotoviti vsem vernikom, da izvira zemlja, ki se hrani v tem medaljionu iz gori navedenega mesta".

Presneto, če to ne diši po Koverti, pa tudi česen po česnu ne zaudaja!

Zemljo so začeli importirati iz Palestine. Krasná ideja, o kateri upajo, da bo nesla lepe dobičke. Ne bo dolgo, ko jo bo Koverta tudi v Ameriki prodajal En dolar za zemljo, en dolar za medaljonek. Skupaj dva dolarja. Čisti dobiček pri vsakemu setu en dolar in dovedeset centov.

O. Koverta, bo prinesel seboj še druge presenečenja, ne glede na razne pildke in odpustke. Za Petra Zgago vaticansko proklevstvo: za Majka Cegareta svetokatarinske žegne, ostalim ameriškim Slovincem pa ultimatum, da mu morajo pod smrtnim grehom skomandirati dnevnik, če jim je sploh ša kaj za življenje na tem in na onem svetu.

Vprašanje je, če bo privlekel tudi Toneta seboj. Kajti če bo Tone po vseh božjih potih, katere bo biskal, goreče molil, mu bodo nebo mogoče milostno podarilo košček zdravega razuma. V tem slučaju se ne bo vračal s Koverto. Prišel bo sam in ne bo hotel ineti v Ameriki z njim nobenega opravka več.

Edinost poroča, da je prag Kremenševcevega očeta čist. Seveda mora biti čist, ako ga Kremenševa mati na kolenih poriba. Za prag se ne vpraša, vpraša se, če sta čista tudi vest in sree.

Gen Pangalos o svoji politiki.

Sotrudnik beogradske "Politike" Milosavljević je posetil Ateno in podal svojemu listu poročilo o intervjuju, ki mu ga je dovolil Pangalos. Ker se nahaja vprašanje bodočih odnošajev med jug. kraljevino in Grško v ospredju političnega zanimanja je u-mestno, da prinesemo ta razgovor v celoti.

"Kakor sem že enkrat rekel", je govoril Pangalos, "poslednji dogodki niso bili niti državní udar niti revolucija. V celí Grški je vladal popočen red. Nihče ni pognil, nihče ni ranjen. To kar smo izvršili mi, imenujem oboroženo manifestacijo naroda in vojske zoper vlado, ki se ni nahajala v skladu s javnim življenjem in njegovimi potrebami. To kar se je zgodilo pri nas, se dogaja tudi v drugih ustavnih državah. Kadar večina izgubi zaupanje drugega ustavnega faktorja, v našem slučaju predsednika republike, tedaj ta drugi faktor poveri vlado drugim možem, v katero ima zaupanje. To se je dogodilo meni.

Ta oborožena manifestacija se je izvršila v miru. Bivši ministrski predsednik Mihalakopoulos se nahaja v svobodi in je še vedno šel svoje parlamentarne skupine. Jaz sem sestavil vlado in stopim pred parlament.

Vladati hočem v mejah ustave in nadejam se, da bo večina glasovala za mojo vlado. Sem prepričan, da bo ministristvo imelo za seboj veliko večino v naroču, da bo solilno in da bi znalo organizirati državo.

Nimamo potrebe po avanturah in osvajanjih. Lotili se bomo posla, da preporodimo državo, uradimo vojsko in mornarico, da s tem zaščitimo zemljo in koristimo tudi svojim zaveznikom.

Člani moje vlade so po večini oficirji v civilu, a jaz sem eden od onih častnikov, ki so se leta 1914 uprli zoper kralja Konstantina in šli z vani (t. j. s Srbijo) v vojno zoper Bolgare in Nemce. Mi smo se takrat uprli zoper Konstantina, ki ni bil korekten proti vam.

Dobro razumem skupne interese, ki vežejo naši dve državi. V njem igrajo neko vlogo tudi moja čustva, čustva vojaka.

Pred vema letoma sem bil generalisimus macedonske vojske in še tedaj sem stopil v prijateljske odnošaje z vašim ministrom g. Balugžičem in z generalnim konzulom v Solunu Stanojevičem. V onem času so se vršila pogajanja za vašo svobodno ceno v Solunu.

Tudi jaz sem takrat interveniral pri tedanji grški vladi in deloval, da se sprejme zahteve grške vlade. Prva dolžnost moje vlade bo, da izgledi nespornizme in da obnovi prijateljske odnošaje z vašo zemljo in ostalimi balkanskimi državami.

Iz tega intervjuja bi se moralo sklepati, da želi Pangalos čim prej obnoviti pogajanja. Toda vkljub vserpu: umestna je največja skepsa glede resnične dobre volje na grški strani, in slej ko prej ostala domneva, da je ena glavnih točk Pangalosevega program: nepopustljivost napram Jugoslaviji.

V ostalem poročajo dopisniki iz Grške, da se je prevrat izvršil zares povsem mirno in naglašajo, da se prebivalstvo obnaša povsem pasivno ter da je sprememba vlade izključno delo vojaštva. Vse kaže, da si hoče Pangalos ustvariti v Grški sličen položaj kot Primo de Rivera v Španiji, pri čemer je važno, da je na njegovi strani tudi Konduriotis, pred sednik republike. Najvažnejše za nadaljni razvoj pa je, kako stališče zavzame napram temu parlament, ki se sestane v kratkem. Po svojem razpoloženju je sicer nasproten Pangalosu, toda vendar ni gotovo, kako se postavi napram njemu, ker je jasno, da ga čaka v slučaju opozicije razpust in nove volitve.

Živali in vreme.

Da "prerokujejo" nekatere živali vreme, je znana stvar. Tako na pr. je pričakovati dežja, kadar se mačke dolgo ližjo, če si ptiči čistijo perje, kadar se kure rade valjajo po prahu in letajo sem in tja, kadar se ribe pogubljajo iz vode in ostajajo čebule v panju. Če se bliža vihar ali nevihta, postajajo mihe vsčljive, martinčki se skrivajo, morske ptice letajo v bližini obale ali pa celo ostavijo morje, čebule pa se v ropih vračajo v panje.

Nasprotno opazujemo ob lepem vremenu, da letajo lastavke visoko, čebule in vse ostavljajo svoja gnezda že v ranem jutru, pajki živahno predejo, mihe in netopirji letajo še pozno po zatonu solneca naokoli, morske ptice pa že zgodaj zjutraj zapustijo svoja gnezda v skladu in odlete na široko morje. Seveda pa radi tega ne moremo trditi, da živali vnaprej vedo, kako bo vreme, marveč si moramo njihovo vedenje razlagati z vlažnostjo atmosfere, ki je v direktni zvezi z bodočim vremenom, na drugi strani pa vpliva na živali, oziroma na njihovo razpoloženje. Živali torej niso v pravem pomenu besede "vremenoslovci", marveč imajo le čudovito dober čut za izpremembe v atmosferi.

Trгоvec z dijantami pobegnul.

Iz Antverpna poročajo, da je pobegnul nek iveliki trгоvec z dijantami, zapustivši deficit več milijonov. Policija ga išče in izdana je za njim tiralica.

V vseh slučajih—

najsibo za pošiljanje denarja v dinarjih, dolarjih ali lirah;

najsibo za izplačanje denarja, katerega hočete iz domovine sem dobiti;

najsibo za vloge na "Special Interest Account" kjer je Vaš denar varno naložen in prinaša 4% obresti;

najsibo za potovanje v stari kraj in povratek v Ameriko, je najbolje za Vas, ako se obrnete na poznani in zanesljivi zavod, kateri Vas bo vsikdar točno in zanesljivo poslužil:

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJSTAREJŠA JUGOSLOVANSKA POTNIŠKA
POSLOVNICA V AMERIKI

Franc Milčinski:

MUHOBORCI.

(Nadaljevanje.)

Razposajeno se je zasmejala, hitela naprej v vežo in zaklicala: — Ata, ata! — Njej sta sledili mati županja, vesela, da je zadela s svojim obiskom ravno v tako izredne okolnosti, Julka pa plaša in v skrbeh, ali ne prihajata neprav.

Pa se je že pokazal v gostilniških vratih gospodar "Zlati volk", s kapijo po strani, in po vinu je zadušilo iz njega, ko je hripavo, toda prijazno pozdravil obisk. Bil je dober krmar, ki vztraja pri pijaci, toda piše le toliko, da dela družino in dviga promet.

— Ančika, teči po mamino, reci, da bo neoj tudi še noč! — je ukazoval in je kazal obisku pot v drugo stran veže. — Kam je zapisati, da sta se spomnila na nas. Snoči smo imeli bal in tako. . . .

Dadadada. Pa stopimo v kamričo, nononono, tam ni nikogar in goriko. Škoda, da vaju ni bilo snoči! Hoha! Micka, Reza! Danes so vse bade še nore! Pogrnj mizo, ali ne vidiš, pa nareži kaj in vina prinesi! Dadadada, če bi bila snoči tukaj, Julka, primojdvojača, najlepšega ženina bi ti bil prikomandiral.

— E, maram zanj! — se je odrezala Julka.

— Če ga že imaš, potem je druga.

Tako je zabaval "Zlati volk" sorodnici svoje žene, mati županja je občudovala novo visoko svetilko, ki je zadnjič še ni bilo, Julka je vprašala, kdo je monogram uvel v prt, tačas pa je že prisopihala gospa sestrična Ana, "Zlata volkulja".

Vzkliki in poljubi, gospodar "Zlati volk" se je zdaj zopet lahko vrnil k prekinitvenemu pospeševanju obra, in ko se ženske od razburjenja in pozdrava prišlo do sape, se je pričelo obširno pripovedovanje.

— Torej, povej, povej, kako se je kaj obnesel vaš bal, — je vprašala županja. Vedela je, zdajle se no nalezla za poln koš najnovejših novic iz Luč; ali se jim bodo smejali v Muhoboru!

— Da, naš bal — čakaj, vse ti povem! — je rekla gospa Ana, in gospodinjski njen pogled, nikdar počivoval, je spreletel po mizi in po sobi, ali se vse v redu. — Ančika, ti nemarni otrok, kaj postajaš in posluške otepaš! Ali nimaš nič dela? V kuhinjo beži, kavo mi prinesi! Ali si čula ali ne?

Ančika se je zadržala nad materjo: — No, no, saj že grem, — in mrdajoč se je počasi izginila.

— Moji ljubi, postrezita si no, kar po domače! Torej naš bal. Petdeset porej purana sem imela pripravljeneh, do poldnesete ure so bile vse oddane, po 1 K 20 vin. s salato vred — ali ni to poceni? Saj draže ne smeš računati, ti ne veš, kako so ljudje umazani! Povem ti, pri uradnikih je sama izguba! Izbirati si znajo, nobena reč jim ni dovolj fina, ampak napol zastoj bi radi vse imeli! — Svinjske pečenke je šlo dvajset porej. Obeh treh zjutraj so se dobile hrenovke. To je bilo iznenadenje, vsi so bili strahovito zadovoljni. Pivo se je trikrat nastavilo, vina smo tudi precej potočili, nazadnje so pa dajali za kuhano vino, sođnik, kakor je skop, ga je sam plačal pet litrov.

— Kaj pa gospe in gospodične, — je zanimalo županjo, — ali so bile močno našečarjene? Gotovo da!

— O jej, se je oglasila Ančika, ki je prinesla mami kavo in je sedaj zopet slonela ob podbojih, — čevlje na biks, v žepih pa niks!

— Ali se mi izgubiš, smrklja! — se je zakregala mama — Kak jezik ima ta otrok! Pojdi z Julko pa ji pokaži, kaj ti je prinesel Božič!

Dekleci sta odšli in županja je z napeto pozornostjo poslušala nadaljni popis bala in prijetno jo je ščegetala misel: — Čakaj, bližnji predpust bo pa v Muhoboru tudi že bal.

tamle nasproti je imela bele glave čevlje; da si jih ni čez cesto pomazala, jo je krščenca, stara Mica, štuporamo prinesla sem pred prag. Kake dovtipse so potem gospodje uganjali, ves večer so se ji ponujali: — Kaj ne, gospodična, jaz vas štuporamo nesem domov.

— Toliko je bilo smehu! — Le počakaj: Mlakarjeva Lina, dobro dekle, ampak nogo ima — kakor slon; ta je prinesla lakaste čevlje s seboj v papirju, prišla je pa v širokih. Preobula se je pri meni v sobi. — Oh, gospa, — je rekla, kar smilila se mi je, — tako me bodo tiščali; za premor, ko bomo večerjali, sem pridem zopet preobut za pol ure, saj dovolite!

— Ves večer se je sođnik slinil okoli nje; tako je bila srečna, da se še preobut ni prišla; ali se pa ni mogla zmuzniti.

— Ali bo kaj dosti imela?

— Desettisoč obljublja, pa kje jih bodo vzeli! Bučnih pečka že, pa ne kron! Pol toliko bo tudi dovolj!

Županja si je mislila: — Naša jih bo imela tridesettisoč, pa ne kron, ampak goldinarjev.

Gospa Ana je nadaljevala: — Notarka vsa v svili! Čakaj, to ti moram povedati: Notar je pravi gospod, ni umazan, ne stiska grošev in rad malo pokvarta in pokroka — kaj pa če, saj ves dan dela. Notarki pa to ni všeč. Ali naj venomer pri nji tiči, pri sitnici!

— Zdaj, kadar mu preseda njena sitnost, pa sploh domov ne gre, notar, ampak pri nas koski in večerja in pa, tako iz norčije. Notarka pa ljubosumna na Rezko, ali ni to neumno? — Snoči pri večerji notar, dobre volje, svoje s svojim kozarec od kozarec vrne s milostivo in ji reče prijazno: "Servus!" zmoti se pa in ji reče namesto: — "Servus Minka!" — "Servus, Reza!" Tačas notarka kvišku, kakor da jo je pičil gad, vsa sem bila trda. Zdajle bo pa s klobuta priletela, adijo bal, sem si mislila!

Notar pa — nak, kako je ta človek premeten — hitro prevrne svoj polni kozarec po njeni obleki, ravno v naročje se ji je izlilo — pa je bila že poglašena. Tako se je delal, kakor da se mu je po nesreči pripetilo, ali jaz sem natančno videla! Spravil jo je domov, da se preobleče, pa je prišel nazaj brez nje in bil prav dobre volje.

Tako je gospa Ana še naprej pravila o balu, in ko je bil bal do kosti ogločan, še o tem in onem, kar je bilo novega v Lučah: o dancarju, kako nagaja, o davčnem inšpektorju, kako jih privija, pa mu je zadnjič dala pod nos: "Kaj ne, gospod inšpektor, davek se pravi zato, ker se z njim davi človeka!" in o novem sođnem pristavu: ta nič ne pije, zvečer v sobi sedi in študira; mož, "Zlati volk" je rekla, da mu bo stanovanje odpovedal; če ne da nič zaslužiti?

Ura je bila in bila, predno je gospe Ani potekla štrca, pa bi ji še ne potekla, da se ni razgreta gospa županja preveč smejala vsaki novici. Ta smeh je cikal na zasmeh, zato je gospe Ano nehala veselje pripovedovati in rajši je prepustila besedo županji.

— Ljuba moja, — je rekla, — zdaj pa ti govori in povej, kako so kaj doma ravnate. Zadnji čas ste kaj mogočni, nič vas ni blizu, nič ne pišete, vse mora človek šele po tujih ljudeh izvedeti. Kdaj pa bo kaj z Julko? Ali se sme čestitati? Slišali smo, da je zaročena. . .

Županja je začutila želo v teh besedah in zabliskale so se ji oči: — To pa je že od sile, da so tako zlobni jeziki. Nič ni res, še senca tega ne. Zdaj bi le rada vedela, kateri rogač ima tako peklenško veselje, o mojem dekletu razdirati take čenče, rada bi mu malo stopila na jezik.

— Ali je to kaj hudega? — se je hlinila gospa Ana. — Saj ni nič hudega! Dekleta so vendar zato, da se pomože. Res ne vem, kdo je pravil. Muhoborci, ko pridejo po opravkih na sođnijo ali v davkarstvo, se oglašajo pri nas na zajtrk ali kosilo, pa povedo kako novico.

— O, to nič ne de, — je nedolžno rekla gospa Ana, — saj nekaterim se še prav poda, če so neumne.

— Čakaj, — si je mislila županja, — zdaj pa prideš ti na vrsto.

— Oheroč je ljubezivo prišla sestrično za desnico in rekla: — Eno novico ti pa vendar vem povedati. Pomisli, Ana, čez štiri najst dni gre moj mož še z dvema odbornikoma k sođnemu predsedniku v mesto, stvar je že tako daleč dozorela: v Muhobor dobimo sođnijo!

— Tako, sođnijo? — je z visokim glasom dela gospa Ana. Ta vest jo je presenetila. Saj govoriče so se čule, da si Muhoborci žele sođnijo. Pa kdo bo govoricam in željam pripisoval kaj važnosti!

— Zdaj ji ni bilo jasno, kako stališče naj zavzame nasproti nepričakovani novici. Vsekačo jo je dražilo že to, da se županja veseli. Zaletel se ji je zrak, pokajšala je in rekla: — Tako? Nisem še slišala!

— Da, — je rekla kar najslajše županja, — stvar je takorekoč že dognana. Luški sođnji vzemo pet občin, sođnji v Račjem in sođnji v Robu pa tudi vsaki eno; vse te občine pridejo pod novo sođnijo. Par uradnikov boste seveda izgubili tu v Lučah; vem, da boste veselji, ko imate samo škodo pri uradnikih. — In uživala je sladki sad maščevanja in zraven srknila malo vina, da je s čašo prikrito škodoželjno, ki ji je preočito zaigrala po licu.

— O, zakaj pa ne, — je odgovorila gospa Ana in se vedno ni mogla ujeti. — Zaradi mene! Jaz vam ne zavidam sođnje, jaz ne, jaz vsakemu vse dobro privoščim. Seveda, mi smo prizidali dve stanovanji za uradnike, prizidali smo salon, ti stroški se nam morajo povrniti; če jih drugi ne povrne, jih pa mora muhoborska soseka. Saj so doktorji na svetu!

— Prav imaš, — je pritrdila resno županja, — še je pravica na svetu. Škoda se vam mora povrniti. Ne vem, kdo je naročil, da zidate stanovanja in salon. Če so Muhoborci naročili, naj pa Muhoborci plačajo. Prav imaš!

Stara okajena stenska ura je počasi in z naporom zabrenčala petkrat. Rezika je prišla luč prizigat.

Gospa županja je planila kvišku. — Oh, križana gora, pet je že in mož je rekla, da morava še pred nočjo biti doma. Preljuba moja Ana, kdaj nas prideš kaj obiskat?

— Ostan še vendar, saj se ti nikamor ne mudi, počakaj vsaj še večerje.

— Pri vas tako hitro čas mine — kje je neki Julka? Bližnjo nedeljo vas gotovo pričakujemo.

Tako sta se prisukali v vežo. V kuhinji sta sedeli Julka in Ančika. Julka je pestovala veliko sivovo mačko, Ančika pa je živahno pravila, ne ve se kaj, ker je zagledavši jo hipoma utihnila in se zmuznila ven. Mama se je zakregala za njo, naj reče hlapecu vpreči.

Iskali so še "Zlatega volka" pa je spal in ga ni bilo vzbodniti. Koleselj je bil zaprežen, gospe in gospodič so se poljubile, gospe z veliko ognjevitostjo, pa z žolčem v sreč, in odpeljali sta se gospa županja in Julka — trikrat navkreber, trikrat navzdol — v Muhobor.

Doma pa je bilo še malo poloma zaradi Podržajeva Janka.

(Dalje prihodnj.)

NASLEDNICA POKOJNEGA MOŽA

Ko je umrl John Jakob Rogers iz Lowell, Mass., je bila izvoljena na njegovo mesto njegova vdova, ki jo vidite na sliki.

Iz zgodovine poljuba.

Že v začetku svarimo svoje čitatelje, naj ne bero ničesar o tej lepi temi (tema je pravzaprav srednjega spola!), kdor pa že čita, naj sodi povsem nepristransko.

Gre nam predvsem za zvok, ki ga povzroči poljub. Ta zvok so proučevali pesniki in pisatelji vseh narodov in ga povečini, da skoro redoma razlagali humoristično in celo satirično. J. Joergensen pravi na primer: "Pljuskanje valov proti skalovitemu na brežju je kakor zvok počasnih poljubov." V romanu, ki ga je spisal znani romancier Soeren Kierkegaard, govori nekje o ženi in v nevestah, ki so se zbiral pri njegovem stricu. Brez prenehanja čujemo vse večere tlesk, kakor bi hodil kdo okoli z muhalnikom: to so poljubi ljubimcev." Še bolj drastičen je nemški rek: "Poljub je zadonel, kakor da bi krava potegnila zadnjo nogo iz blata." Stara danska prislovesa se glasi: "Poljubil jo je tako, da je donelo, kakor bi sokal robove mrtvim kravam."

Kaj pričakujejo od poljuba ženske, je težko reči. Znano pa je, da so do zadnjih časov dajale prednost bradatim možem. Zdaj za enkrat pa so v modi golobradci. V Nemčiji so dejali svoje čase: Poljub brez brade je jajec brez soli." Mlade Nizozemke so istega mnenja. Tam pravijo: "Poljub ne sme meti samo glasu, temveč tudi okus; biti mora močan in sladak!" Ali: "Poljub mladeniča brez tobaka in brade, je kakor poljub na glinasto steno."

Dr. Nrop odobrava vsekakor lahkomišelnost, da je poljub stvar brez posledice. K temu pravi Italijan: "Usta niso nič slabša, ako jih kdo poljubi." Norvežani pa imajo lepo pesem: "Junak je poljubil deklico na usta, pa še enkrat in še enkrat, ipredno je bila enako vesela."

Misel, ki jo mi izražamo "vrni ukradeni poljub," označa Spanec: "Ako te mati kara, da si se dala poljubiti, vrni poljub, ljuba deklica, pa bo držala usta!"

Parček se je sprl in oba sta sklenila razdreti zaroč. "Najbolje je, da si vrniva pisma," je dejal on. "Dobro," je odvrnila, "ali naj si vrniva tudi najine poljube!" To se je zgodilo in zaroč se je — obnovila.

Med Slovani igra poljub prav posebno vlogo. Pri Rusih se poljublja in liže vse, kar "ide ino grede" o vsaki priložnosti. Pri Jugoslovenih pa ima poljub pomeneč nekaj vzvišenega. Poljublja se zvesti pobratimi ob vinu, ljubimci pa le ob gotovih prilikah. To velja seveda le za ljudstvo; v splošnem nas je pa kultura obilnica, kakor vse druge narode; šege in običaji izgubljajo svojo pristnost in vse se izenačuje.

Da pa so ljubile Srbkinje svojih časov bradate in brhke junake, nam pove narodna pesem, v kateri prosi mladenič devotko poljuba, a ona mu odgovarja:

"Ne dam lica, nemaš nausnice (brk) . . ."

Pravda za ogromno dedščino.

Te dni se je pričela pred sodiščem v Parizu nova razprava o dedščini vojvode Braunschweigskega, umrlega leta 1873. Zapuščina znaša 313 milijonov zlatih frankov. Po smrti tega aristokrata je bila že cela vrsta procesov. Odvetniki se boje, da se ne bi pravda prekmalu končala, ker bi prišli ob mastni zaslužek. Dоследje znašajo odvetniški stroški že mnogo milijonov zlatih frankov, ne gedi na sođne stroške, ki tudi niso dosti manjši. Eno stranko je svoj čas zastopal tudi bivši francoski ministrski predsednik Waldeck-Rousseau. Sedaj zastopa dedšče pokojnega vojvode poslanec Paul Boncour. Pri tej dolgi pravdi gre namreč za zelo težka in kompleksna genealoška vprašanja mednarodnega značaja. Računati je, da se bo pravda vlekla še nekaj let in da bodo odvetniki še lahko zadovoljni.

PLAVAJOČI OTOKI

Moderna tehnika triumfira. Iz Berlina poročajo o novem velepotnem načrtu glede zgradbe umotnih otokov v Atlantskem oceanu, ki naj služijo letalom kot pristajališča v zračnem prometu med Evropo in Ameriko. Ogromni načrt je zasnoval ameriški inženjer Armstrong. Namerava se zgraditi osem umotnih otokov, oddaljenih petsto morskim milj eden od drugega. To razdaljo lahko danes preleti vsako letalo z lahkoto. Konstrukcija otokov temelji na principu ledenih gora. Plavajoče ledene gore mole kot znano samo deloma iz vode, glavna masa pa se nahaja pod vodo. S tem je podana skrajna stabilnost. Ta temeljni nauk se prenese tudi na umetne otoke. Stirioglati, 135 metrov široka, 400 m dolga in 25 m nad vodno gladino se dvigajoča plošča dobi ogromen podstavek iz železa in betona. Vse skupaj, ki bo zavzemalo 15.000 kub. m, bo ležalo 95 odstotkov pod morskou gladino; da bo kolikor toliko neodvisno od viharjev. Seveda ni računati, da se lahko tak otek prizida na morskou dno. Te postaje za letala bodo plavajoče, zasidrane pa bodo z ogromnimi, več milj dolgimi kablji. Na otokih bodo delavnice za popravila, restavracije in hoteli. Potniki bodo lahko tam kosili, eventualno tudi prenočili. Vsaka postaja dobi tudi svoj svetilnik. Armstrong je predvsem gledal na to, da se umakne obližju viharjev in megle na severu. Celu potovanje New York — Plymouth ne bo trajalo več kot 30 ur. Cena za vožnjo ne bi bila dražja kot v prvem razredu na parniku.

NOČE BITI KRALJICA

Pred več meseci se je že širila po italijanskih listih vest, da se princezinja Mafalda, druga hči italijanske kraljevske dvojice, poroči z belgijskim princem. Morala je res bilo nekaj na tem, da bi bil belgijski princ rad uzel za ženo princezinjo Mafaldo. Na dvoru so videli, da Mafalda ne mara biti kraljica. Kralju nato so prihajale govoriče, da se bliža Mafaldi neki nemški princ. Pred vema letoma, ko je obiskala princezinja v Rimu v spremstvu svoje matere, neko razstavo umetnosti, je spoznala princeza Filipa Hessenskega. Od tega časa dalje se je princeza Filip, ki biva v Italiji že nekaj let, rad bližal princezinji Mafaldi. On je nekaj nemškega cesarja Viljema, svetovne vojne se je udeležil v bojih na Francoskem in bil tudi ranjen. Visok je in lepe postave, star okoli 30 let. Ljubi umetnost, kakor tudi Mafalda, ki se bavi posebno z godbo in slikarstvom. Sedaj je razglašeno, da se poročita. Poroča bo najbrže v jeseni v Turinu. Filip Hessenski je protestant, pa se bo pokatoličil. Mafalda vidi, kako srečno živi njena starejša sestra Johanda v zakonu z grofom Calvijem. Tak srčen zakon si želi z nemškim princem, ki nima nikakega izgleda za prestol.

S. MASSMAN
KOMISIJSKI TRGOVEC
dobi nujne cene za dopolneno pipe in dvoje za French claret.
801 Louisiana Bldg., New Orleans, La.

Brezplačno onim, ki trpe vsled mrzlice in naduhe.

Brezplačna poskusna metoda, katero morate vsak rabiti brez neprilike in izgube časa. Imamo način, kako kontrolirati naduh in mrzlico, da poskusite na naš račun. Nič ne de, ako je to še dolga bolezen, ali pa se je pojavila. Šele pred kratkim, ako je senena mrzlica ali pa kronična naduha, naročite morate brezplačno poskusno našega načina. Na to se ne gleda, v kaki klimi živite, ne gleda se na vašo starost ali opravilo, ako vas muči naduha ali mrzlica, naš način vam bo takoj pomagal. Posebno želimo poslati onim, ki se nahajajo navidez v obupnem stanju, kjer niso pomagala vsakovrstna vdihavanja, brizganja, zdravila opija, aini, "patentirano kajenje" itd., želimo pokazati vsakomur, da je ta nova metoda dočela, da vstavi vsako težko dihanje, vse hropanje in vse strahne napade takoj. Ta brezplačna ponudba je prevažna, da bi jo zamarnili. Pišite sedaj ter jo takoj pričnite. Ne pošljite denarja. Pošljite kupon člane, Niti poštnine ne plačate.

BREZPLAČNI PUKUSNI KUPON.
FRONTIER ASTHMA CO. Room 701C
Niagara and Hudson Sts., Buffalo, N. Y.
Pošljite prsto poskusno našega načina:

ZASTAVE

AMERIŠKE, SLOV., HRV. REGALIJE, Sigurno 25% ceneje kot drugod.
PREKORAMNICE, TROBOJNICE, VICTOR NAVINŠEK,
ZNAKE, KAPE, UNIFORME itd. 331 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

ANTHONY BIRK

HIŠNI IN SOBNI SLIKAR IN DEKORATOR
Prevzamem vsako v to stroko spadajoče delo.
BOJAKI, PREDNO ODDASTE DRUGEMU NAROČILO, VPRAŠAJTE MENE ZA CENO.
1811 Stephen Street Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Telephone: Evergreen 2851J

Nove pošiljate knjig.

Prejeli smo veliko zanimivih in poučnih knjig in jih prodajamo po označenih cenah.

Po teh knjigah smo imeli mnogo vprašanj, zato ne odlašajte z naročilom, da katere ne zmanjka, predno dobimo vaše naročilo.

Z naročilom pošljite potrebno svoto bodisi z money ordrom, v znakah ali gotov denar v zavarovanem pismu na:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York

Prečitajte pazno oglase o novih knjigah.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

POUČNE KNJIGE:

- Naša zdravila 50
- Najboljša slovenska kuharica z mnogimi slikami, obsega 668 strani 5,00
- Nemško slovenski besednjak, (Wolf-Cigale), — 2 trdo vezani knjigi, skupaj 2226 strani 7,00
- Jugoslavija, 3. zveski, zemljepisni, statistični in gospodarski pregled in —
- Zgodovina SHS, 3. zvezki, zgodovinski podatki Jugoslovanov in Slovanov sploh na Balkanu. Zelo zanimivo za vsakega Jugoslovana 3,25

POVESTI:

- Fabijola ali cerkev v Katakombah 45
- Gadje gnjezdo, povest iz dni trpljenja in nad. Trdo veza no 75
- Hadži Murat, Tolstojeva povest, prevle Levstik. —
- Kraljica mučenica, trdo vezano 80
- Kazaki, povest iz ruskega 70

Mi plačamo poštnino.

SOLANA.

ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

73 (Nadaljevanje.)

Ves presenečen je stisnil Maurus ljubljeno k sebi. — Posloviti se? — Nikdar. Preje pustim svoje življenje kot pa tebe!

Smehljala se je, polna globoke sreče ter otožno dvignila pogled k njemu.

— Prečitaj najprvo dnevnik in sam boš spoznal, kaj moram storiti. Margareta Utenska je mrtva, a Dorina Violeta Pitesti živi, mora živeti pred svetom in ta pustolovka nima nobenega stika z baronom Tungenom.

Maurus je ponosno dvignil glavo.

— Čital bom in te bom zopet videl, Margareta. Mene ne uideš več, kajti sled Solane je kaj lahko najti. Kje in kedaj te najdem jutri?

— Tukaj, na istem mestu, takoj zgodaj kot le mogoče, — ker ljubim jutranjo roso.

— Margareta! Margareta! To edino ljubljeno, nepojmljivo čudo!

Ves prevzet od čustev jo je zopet in zopet objel in pritisnil k sebi, nakar se je ona nalahno oprostila, pokrila svoje obličje s koprno ter mu stisnila še enkrat roki.

— Nikdar nisem vrjela, da bo prišla ta ura, — je šepetala nežno. — Sledila sem brezimnemu, nepremagljivemu hrepenenju, ki me je vlekel semkaj. Misli sem, da sem dosti močna, da zrm na svoj lastni grob ter nisem domnevala, kako slaba bom postala, ko mi bo ob robu groba še enkrat vsevetela cvetka sreče.

— Ne sramujem pa se te svoje slabosti, kajti v njej tiči vsa sila, katero potrebujem za svoje nadaljno romanje.

Se enkrat jo je pritisnil k sebi v preobilici svoje sreče, nakar sta se ločila.

Kot vitka, siva senca je pohitela po stezi naprej.

— Solana, — je prekipevalo v njegovem srcu, — zadnjikrat v življenju si Solana! ...

*

Luč je gorela na mizi in Maurus se je sklanjal nad debel zvezek ter čital.

Bila je življenjska zgodovina Salvatore Stratte.

Prvo poglavje je bil površno prelistal.

Impresario je prihajal iz boljše italijanske umetniške družine ter se je izučil za pevca.

Naklonjenost žensk pa mu je kmalu pridobila sovražnike in tekme, zapletel se je v številne prepire in afere in moral je zbežati v Firence.

Kar je drugače največ sreča za moškega, namreč sreča pri ženskah, je postalo zanj naravnost usodopolno.

Prišlo se je brezsmotno potikanje po svetu. Sedaj se je dvignil visoko, sedaj je padel.

Nesreča pa je bila pri njem vedno večja kot sreča.

Bolj in bolj je slo navzdol.

Nekoč tako ponosni pevec se je pričel zanemarjati — in trpel je njegovo glas, katerega ni več gojil.

Hotel je postati samostalen, da uide tiranstvu ravnateljev.

Svojo karijero je zaključil v glumaški družbi, ki se je potikala iz kraja v kraj, obstoječa iz vseh mogočih elementov.

Njegova sestra Nineta, ki tudi ni uspela kot pevka, se mu je pridružila in istotako neka šansonetka, Dorina Violeta Pitesti.

Prvikrat se je sestala z njim v nekem večjem mestu, kjer je pela pri neki drugi operetni družbi.

Bila je lepa, lahkomislna in pikantna, — in tekmeč je imel polne hise.

Kaj se je brigala za svoje obveznosti!

Obesila se je na Stratto ter pobegnila z njim in njegovo družbo.

Tedaj pa se je pričela stara pesem.

Oškodovani impresario Regrino ni imel niti najmanjšega namena, da bi pustil pevko kar tako iz svojih rok.

Zasledoval je Stratto in pevko s svojimi zahtevami.

Omahljiva sreča pa je v tem slučaju podpirala odvajalca.

Violeta Pitesti, ki je nastopala pri njem pod imenom Solana, je predstavljala čudovito drevo, ki je rodila zlato in srebro. Pričelo se je potovanje po vseh mogočih deželah. Kar so zaslužili, so zapli v zajedli in Violeta se je od dne do dne bolj zaljubila v Stratto.

Bila je omahljiva, nepreračunljiva, divja in razuzdana.

Kmalu je zapazila, da se tudi njeni lepoti ni posrečilo omehčati kamenito srce Italijana.

To jo je strašno razkačilo.

Na odru je stala kot mračna, mrka ženska. Nič več se ni brigala za aplavz množice in njen plamteči pogled je veljal le enemu, Stratto.

Občinstvo je postalo hladno in koncerti so bili vedno bolj slabo obiskani. Dohodki so se zmanjšali na tak način, da je par članov družbe na skrivnem pobegnilo.

Salvatore Stratto je divjal. Med njo in Pitesti je prišlo do burnih prizorov.

Sedemindvajseto poglavje.

Pot je privedla glumaško četo na sever. Poletno solnce je zarodelo, ko se je bližala družba majhnemu mestecu Trnova.

Violeta Pitesti je držala roki prekrižani preko prsi in njen pogled je gorel na hladnem in ogorčenem obrazu lepega Italijana.

— Ljubi me! Poroči me! Obljubljam ti, da bo kmalu vse zopet postalo tako kot je bilo nekoč.

Italijan se je ostro zasmeljal:

— Tebe ljubiti, s teboj se poročiti, s Solano, strupeno? Rajše ležem takoj v grob.

— Ali je to tvoja zadnja beseda?

— Prav zadnja. Če boš v Trnovem zopet tako slabo pela, bom vzel pasji bič ter te spodil.

— Ali veš, da poje v L., dve postaji za Trnovem, kvartet Regrina? — je siknila Violeta skozi zobe.

Salvatore je zaničljivo skomignil z ramama.

— Če se hočeš vrniti k njemu, pojdi.

Dvignila je pest ter jo tresla direktno pred njegovim obrazom.

— Če bom šla, se bom najprvo osvetila nad teboj. Ne tiraš me do skrajnosti, kajti ljubezen, ki se izpremeni v sovraštvo, ne pozna usmiljenja.

Stratto se je smehljal ter utaknil roki v šepce.

ODTIS STOPINJE

Pri Holyoke, v državi Mass., so našli sledove prazgodovinske živali, takozvanega dinosavra. Slika nam predstavlja odtis stopinje. Kako veliko stopalo je imela žival, lahko domnevate, ako ga primerjate s poklonskim novcem, ki je položen v sredo.

— Tvoje pretanje so smešne. Jaz te ne ljubim ter ne bom žrtvoval svoje prostosti radi dobre kupčije. Ti si satan, vražica in Bog me obvaruj pred teboj! Zakaj si tekla za mnomj ter se obešala name? Jaz te nisem klical.

Divja, bolesta ljubezna črne ženske se je izpremenila v fanatično sovraštvo.

Bližala se je nevihta. — Voz se je ustavljal poleg ceste, v varstvu mogočnih dreves, pripadajočih neki grajsčini. Na strani je blestelo majhno jezero.

Maurus je vzdihnil. Sedaj prihaja na dan skrivnost! Čital je dobesečno:

(Dalje prihodnjič.)

Telefon.

Fr. Ž.

Telefon je učena reč in je jako zaslužna reč za fiziko in poštne gospodince. Toda kar se tiče kulture in lepih manir, telefona ne morem pohvaliti. Po mojih mislih telefon ne spada v olikano družbo.

N. pr. recimo jaz — jaz, če h komu grem in bi z njim rad govoril, si zunaj lepo obrišem čevlje, dežnik prislonim kamorkoli in v potrkam. In potem poslušam, ali smem noter ali ne. Tako se spodobim v olikani družbi.

Telefon pa — rrrr — in je že notri v sobi — takorekoč v blatnih škornjeh in v mokrem kožuhu — in karkoli delaš, s komurkoli se meniš, nič mu ni mar: prekine te in moraš pustiti vse drugo in poslušati telefon! Prosim, to ni lepo, to ni dostojno, to ni nikakšen vzgled za otroke in posle in sploh!

Moj stric Matevž ima gospodarsko pisarno. Zadnjič se je odpeljal za en dan — šel je nekam lovit neko provizijo. Pa mi je velel, naj tačas sedem v njegovo gospodarsko pisarno, ki vsakomur nudi strokovno pomoč po najnižjih cenah in naj pazim, da ne bodo klienti uhajali h konkurenci.

Duševni delavec sem, v duševni stroki je zdaj kriza in nezaposlenost in sem dejal: — Zakaj ne! — Pa mi je stric Matija objubil, kadar se vrne, da mi bo plačal pol litra vina in je šel in ga je spremljal moj blagoslov.

Toda ima stric Matevž v svoji pisarni telefon — tega mi ni bil povedal. Telefona ne ljubim, telefon je jako odurna prikazen sedanjega časa.

Pa se je zgodilo tisti dan in je prišla v pisarno gospa, bila je v žalni obleki, tudi oči so ji bile jako žalne in nos takisto, sploh se ji je poznal skrajni rob obupanja. Šedla je, me prišla s soznimi rokami in povedala, da ima sina — naj ji pomagamo! Spustila se je v bridko ihtenje.

Gospa se mi je smilila. Ganilo me je njeno zaupanje in sem dejal, da naša gospodarska pisarna vsakomur rada nudi strokovno pomoč po najkulantnejših cenah. Toda, sem dejal, ko ga že ima sina, ji v to stvarjo memara ne bo več treba naše pomoči.

Obzrla se je solze in se useknila. Pótem me je začudeno pogledala, kaj da mislim. Ampak, je rekla, da ji je sin, ki ga ima, umrl, to je tisto, in naj ji pomagamo. — Ponovil se ji je krčevit jok in je bil njen črni robček očitno premajhen za oboje, za oči in za nos, in ji je dober del solza in sploh ostalo na rokavicah.

Tolčen izbruh žalosti me je globoko pretresel. Rekel sem, da naša gospodarska pisarna vsakomur rada nudi strokovno pomoč po najnižjih konkurenčnih cenah, toda, ko je sin že umrl.

Gospa si je rahlo obrisala roka-vacio ob mizo in se potem pripravila, da mi razloži vso tožno zgodbo. Imela je sina in ji je umrl. Umrl je tam daleč v naših južnih pokrajinah in ji ni dalo prej miru, da je izprosila od njegovih starejših, da so ji truplo mrtvega ljubljenea poslali semkaj.

Takrat pa telefon: — Rrrr! — Še enkrat: — Rrrr! — In še enkrat.

Ne, to ne bi smelo biti! Tukaj sedi gospa v žalni obleki, na robu obupa, polna solza in sploh, — tukaj sedim jaz, da ji ginjen nudim strokovno pomoč — telefon pa: — Rrrr! Rrrr! In Rrr! — In je tako telefon nesramen in brezobziren in ne odneha izlepa.

Nisem mogel drugače, moral sem poslušati, moral sem odgovorjati. Bil je strica Matevža prijatelj Cene. Hotel je stricu Matevžu sporočiti zadnjo novico od "Bele race": da je Lojzka zaprta.

Lojzko poznam. Lojzka je natakaria pri "Beli raci" in je čisto neškodljiva žival. — Lojzka zaprta? Kaj pa je storila?

— Suhih hrušk se je najedla! Hohoho!

Hohoho! Kakšne si ljudje ne izmislijo!

Gospa je vprašala, zakaj se smejem, mar se mi zdi njeno pripovedovanje tako smešno.

Čisto sem bil pozabil ubogo gospo. Oprostil sem se in sem tajil, da bi se bil smejal — gospodarska pisarna se sploh ne smeje nikdar in pod nobenim pogojem. Nasprotno, da smo jako ginjeni in da ji polni sočutja čestitamo, da ji je uspelo in so ji poslali blagopokojne ostanke rajnega gospoda sina:

"Ena se njemu je želja spolnila, V zemlji domači da truplo leži." Teh verzov nisem naredil sam, ampak se jih otroci uče v šoli in se vidi, kako koristna je šola tudi za gospodarsko pisarno.

Gospa se je pomirila, toda le, da je ob tem hujšem robu obupa razodela, da ji baš niso poslali mrtvega sina. Nego so ji poslali kdove kaj: glavo ima vso obruto, hlače pa v zard in navrhovane na balon in raztrgane — tako neusmiljeno raztrgani hlače se ni videla svoje žive dni, ne, takih hlač ni nikdar nosil njen sin. In da so tu li na pokopališču rekli, da ni naše vere in da so mi oni tam doli mesto sina gotovo poslali arnavtskega kačaka, saj tudi žive radi pošiljajo semkaj v naše kaznilnice.

— Arnavtski kačak v naši grobnici, strašno! Kaj bodo rekli rajnik ded in rajnika stara mama in rajnika teta Liza! Ne, te pošiljate nikakor ne more pripoznati za svojega sina!

Tisti hip telefon zopet: — Rrrr! V tako tragičnih trenutkih da

je človek moten — to ne bi smelo biti nikakor ne, in sem o telefonu že povedal svoje mnenje in se na nje sklicujem v polni meri.

Prosil sem gospo odpuščanja. — Pri telefonu pa je bil strica Matevža prijatelj Izidor, in je vprašal, kje da je bil stric sinoči, da ga ni bilo in ali že ve, da je Lojzka od "Bele race" zaprta, hohoho! — Zakaj? — Ker se je najela suhjih hrušk, hohoho!

Hohoho! Preneumno! Gospa je bila užaljena, da se zopet smejem, ko njej nikakor ni bilo pri sreč, da bi se smejala.

Sram me je bilo in sem rekel, da nisem jaz kriv, nego da je kriva brezobzirnost telefona in da sem sploh bil in da sem in da bom vedno zoper telefon. Telefon da mi zdaj že drugič sporoča bedasti dovtip o natakariji Lojzki.

Gospa je rekla, da ni prišla semkaj poslušati dovtipov o natakarijah, nego je prišla iskat sveta in pomoči v jako žalostni rodbinski zadevi. Če bi ne bila potrebna sveta in pomoči, bi ne bila prišla.

Videla me je skrusenega in je nadaljevala, da ima nečaka. Ta nečak da hodi v trgovsko akademijo in ji je povedal, da bi bila morala pošiljatev nemudoma grajati, sicer da je zavezana jo prevzeti, pa naj bi ji bil poslan mesto sina tudaj morski volk. Ali je to res? Ona da teh stvari ne razume in ne bi rada kaj zamudila in prišla v stroške. Ali je treba na železnici kake reklamacije ali kakor se tej reči pravi? In ali je treba poslana mrliča onim, ki so ga poslali, postaviti na dispozicijo ali kakor se pravi, in ga tačas dati v hrambo kakemu spediterju? In ali je res da bi smela poslanega mrliča dati na licitanto, če bi se oni tam zdelaj ne ganili? O, njej ni nič za licitante in profite, ona bi le rada svojega sina! Licitante in profite in sploh celega mrtvega kačaka da čisto rada prepusti nam za nagrado.

Rrrr! Rrrr!

To pot je bil sam gospod "Beli raeman", krčmar od "Bele race" in je vprašal, ali je stric Matevž bolan, da ga sinoči ni bilo, in potem je seveda sledil dovtip o Lojzki, ki da je zaprta in zakaj in da je — hohoho!

Hohoho! Hohoho! Prebедasto! Gospa je vstala. Rekla je, da vidi, da v tej pisarni ni mogoče dobiti v resnih stvareh resnega sveta. Saj ne bi bil zastoj! Hvala Bogu, so še druge gospodarske pisarne, ki ne odklanjajo dobrega zaslužka.

Ogorčena je odšla. Jaz sem tudi ogorčen. Gospa ima popolnoma prav. Naj se stric Matevž zahvali telefonu, da ga je spravil od klienta in da bo sedaj konkurenca pogoltnila onega kačaka z balonom vzad in mastne licitante in profite in vse! Prav mu je!

Nevihte v Abrucih. Zadnje dni so bile tudi v Abrucih v Italiji strašne nevihte, ki so povzročile ogromno škodo. Hudourniki so divjali čez polja in vrtove in vse uničili. Nastali so tudi vrtinice in poškodovana so stanovinska poslopja, hlevi in mnogo živine je poginilo. Cerkev v Preturi se je porušila in izgubil je tamošnji župnik. Mogoče je našel smrt pod razvalinami. Govori se, da so bili ubiti od vrtincev viharjev tudi štirji kmetje. Škode v Abrucih je okoli 10 milijonov lir. Padala je tudi toča.

Jubilej fotografije. Povodom stoletnice fotografije, ki je francoska iznajdba, so organizirale različne skupine fotografov in njihovih organizacij na Francoskem mednarodni kongres pod pokroviteljstvom akademije znanosti in lepili umetnosti. Kongres je bil otvorjen 29. pret. mes. in trajal je 8 dni. Povabilu so se odzvali številni delegati iz najvažnejših francoskih in inozemskih mest.

BOJKAJI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA' NAJVEČJ SLOVENSKE DNEVNIK V ZDROŽENIH DRŽAVAH.

PREGLAD MEŠURJA

MOŠKI Zaščitno se Pred nakupom

PREGLAD MEŠURJA

PREGLAD MEŠURJA

PREGLAD MEŠURJA

Kretanje parnikov - Shipping News

- 22. Julija: America, Bremen.
- 23. Julija: Beigenland, Cherbourg; Albert Ballin, Hamburg.
- 25. Julija: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Orduna, Hamburg.
- 26. Julija: Resolute, Hamburg; Bremen, Bremen.
- 29. Julija: Aquitania, Cherbourg; La Savoie, Havre.
- 30. Julija: Zeeland, Cherbourg; Ohio, Hamburg.
- 1. avgusta: Pres. Roosevelt, Bremen; Andania, Cherbourg in Hamburg.
- 4. avgusta: Pres. Harding, Bremen.
- 5. avgusta: Berengaria, Cherbourg; De Grasse, Havre.
- 6. avgusta: Deutschland, Hamburg; Lapland, Hamburg.
- 8. avgusta: France, Havre; George Washington, Bremen; Orbita, Hamburg.
- 11. avgusta: Relliance, Hamburg; Columbus, Cherbourg in Bremen.
- 12. avgusta: Mauretania, Cherbourg; Republic, Bremen.
- 13. avgusta: Pittsburg, Cherbourg.
- 15. avgusta: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Homeric, Cherbourg; Rotterdam, Rotterdam; Orca, Hamburg.
- 18. avgusta: Presidente Wilson, Trst.
- 19. avgusta: Aquitania, Cherbourg; Suffren, Havre; America, Bremen; Arabic, Cherbourg in Hamburg.
- 20. avgusta: Belgenland, Cherbourg; Cleveland, Hamburg.
- 22. avgusta: Majestic, Cherbourg; Orduna, Hamburg.

- burg: Stuttgart, Cherbourg in Bremen.
- 25. avgusta: Resolute, Hamburg; Sierra Ventana, Bremen.
- 26. avgusta: Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Pres. Roosevelt, Bremen.
- 27. avgusta: Zeeland, Cherbourg; Ohio, Hamburg.
- 29. avgusta: Olympic, Cherbourg.
- 2. septembra: Mauretania, Cherbourg; DeGrasse, Havre; Pres. Harding, Bremen.
- 3. septembra: Columbus, Cherbourg in Bremen; Lapland, Cherbourg; Albert Ballin, Bremen.
- 5. septembra: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Orbita, Hamburg.
- 8. septembra: Martha Washington, Trst; Relliance, Hamburg.
- 9. septembra: Aquitania, Cherbourg; George Washington, Bremen.
- 10. septembra: Pittsburg, Cherbourg.
- 12. septembra: Majestic, Cherbourg; France, Havre; Orca, Hamburg.
- 15. septembra: Republic, Bremen.
- 16. septembra: Berengaria, Cherbourg.
- 17. septembra: Belgenland, Cherbourg; Deutschland, Hamburg.
- 19. septembra: Olympic, Cherbourg; Rotterdam, Rotterdam; Suffren, Havre; Orduna, Hamburg; America, Bremen.
- 22. septembra: Resolute, Hamburg.
- 23. septembra: Mauretania, Cherbourg; Zeeland, Cherbourg; Ohio, Hamburg.
- 26. septembra: Paris, Havre; Pres. Roosevelt, Bremen.

TAJINSTVENA ŠPIJONKA

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko

Tudi žene so tekom svetovne vojne vojnemu bogu plačale svoj tribut. Mnoge so se udeležile bojev v vojaški obleki in v Rusiji se je neka pogumna Amazonka povzpela celo do dostojanstva majorja in je bila večkrat dekorirana. Druga vrsta žen je stavila svojo lepoto, zvijačo in prekanjenost v službo špijonaže. Mata Hari, eksotična plesalka in mednarodna kokota, Margerita Fransilard, šivilja iz Grenobla, Švedinja Eva Bornovile, poljska princezinja Višnjevska poleg številnih drugih so se odlikovale v nemški vojaški tajni službi. Nekatero so mnogo erpele. Ena nemška žena pa, ki je zavzemala v nemški armadi izredno zaupno in odgovorno mesto, je ostala še do danes tajinstvena osebnost. Imela je posebno vodstvo proti Franciji in Angliji odposlanih špijonov in agentov. To priznava tudi polkovnik Nikolaj, šef nemške vojaške poročevalske službe, v svoji knjigi "Geheime Maechte", z besedami:

Značilno je, da sta v nemški poročevalski službi neki kavalerijski oficir iz starega rodu in neka izredno izobražena žena razumela najbolje postopati z agenti pa tudi z najtežjimi in najbolj sumljivimi elementi.

To je pa tudi vse, kar se je izvedelo z nemške strani o tej misteriozni osebnosti. Francozi in Anglije so čutili njeno moč in govorili o gospe dr. Elizabeth. — Imenovali pa so jo tudi "črna mačka" in "rdečega tigra". — Grk Koudojani, ki je bil radi špijonaže v prid Nemčije od strani Francozov ustreljen, opisuje to zagonečno žensko tako-le:

— Ona je izredno lepa žena, velike inteligence in naravnost neverjetne energije. Nikdo, tudi visoki oficirji, se ji ne upa ugovarjati. Pripetilo se je, da je dajala povzela z revolverjem v roki. Špijonaža ji tiči v krvi. Ona ne dela iz dobičkarstva, marveč iz naklonjenosti do stvari in strasti.

Njen glavni stan je bil v Antverpen, ki je bil središče nemške bojne špijonaže. Stanovala je v luksurijoznem hotelu ter se vozila in hodila povsodi v spremstvu dveh do zob oboroženih orjakov. Agenti, ki so ji bili po volji, so bili sijajno plačani. Ustrašila se ni tudi žrtve in brez pardona je odstranjevala sumljive osebe.

Prodajamo vosne liste na vse prege; tudi preko Trsta samorejo Jugoslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank 82 Cortlandt St., New York

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh — MALI OGLASI v "Glas Naroda"

Pozor čitatelji. Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste njih potrebo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem. Uprava "Glas Naroda"